

ROBERT BROWNING

Tücsökmese

I

Ó, a régi mese...! El ne
 Mondja most megint!
 Ön bukkant rá... hol is? (Ejnye!)
 Próza volt vagy vers? Latin...?
 Görög volt, így mondta, nem? –
 Míg vállán pihent fejem.

II

Mert, látja, én jól emlékszem...
 (Még hogy „buta vagy”!) –
 Volt egy költő (ne becézzen!) –
 Bárd, uram, egy „rég nagy”,
 Ki elindult oda, hol
 Díjat nyer, ha jól dalol.

III

A dalhoz s mellé a lanthoz
 Kell, hogy értsen ott,
 Mert a játék éppoly fontos
 Volt, akár a dal: nehogy
 Elfelejtse ezt, uram!
 Miért? Az még hátravan...

IV

Ott állt hát s körben a bírák
 Hegyezték fülük:
 Csak azért, hogy megszorítsák,
 Ha elcsuklik vagy megüt
 Egy rossz húrt – no ily fülek
 Vén bírákhoz illenek!

V

Zengő énekét a fülhöz
 Tört széphangu fán
 Kísérte, mígnem a hűvös
 Fejű bírák mosolyán
 Látszott, nem lelnek hibát:
 „Övé a díj...” – „Vigye hát...”

VI

Jaj, de ekkor...! – Mennyi húr van
 Lantján? Hét, ugye?
 Ó, még nem tizenegy... úgy van,
 Uram, köszönöm! – No de
 Ilyen balszerencse...! Egy
 Húr a hétből megrepedt!

VII

Veszve minden...? Nem! „Cikáda!”
 (Azaz: egy tücsök) –
 Kis szíve a muzsikába
 Bolondulva úgy ütött,
 Hogy otthagya a lapályt,
 S a megrokkant lantra szállt.

VIII

S hát, amint a lantos ujjá
 Laza húrt tapint,
 Összerándul – ó, de hallja,
 Hogy a hang helyett, amit
 Tüzelő toroka keres,
 Már a tücsökszív repes,

IX

Mely mindvégig, úgy, amint kell,
 Szépen, pontosan,
 A kéz dolgát teszi: cirpel –
 Így a dalnok mentve van
 A bukástól, míg e halk,
 Édes tücsökzene tart.

X

S végre: „Vedd át...! A tiéd lett...!
 Hangszered s e hang –
 Zúg az egyhangú itélet –
 Díjat érdemel! E lant
 Mintha háífa volna: szebb
 S zengőbb rajt’ a magas »F«!”

XI

Hogy elűzte-é a győztes
 Végül a kicsit...?
 Olyankor nem meglepő ez,
 Ha a Goethék azt hiszik,
 Hogy Lottéjuk hunyt tüze
 Lelkük már nem tölti be.

XII

Ó nem! Nyert és hazatérni
 Készült, de bizony
 „Furdalást” érzett (megérti,
 Ugye, uram?) – s féluton
 Így szólt: „Kell valami kis
 Emlék a tücsöknek is!”

XIII

Egy életnagyságu márvány-
 Szobrot állított;
 Társa ott trónol liráján,
 Ő meg trónján – s ujja, hogy
 Mutassa: egy kis prücsök
 Jól jön néha – önre bök.

XIV

Ez a mese – s hogy mivégre...?
 Poémáival,
 Tudom, van, ki hírre-névre
 Szeretne szert tenni... hajh,
 Lesz ott még vagy száz ügyes
 Igric, aki zengedez!

XV

És szobrán, ha nyerne ottan,
 Lesz-e majd szöveg? –:
 „Egy tücsök megszánta rokkant
 Lantomat, s mihelyt rideg
 Hang zörrent a skála lágy
 Pontján – kezdte halk dalát.

XVI

Mert míg daloltam – s közel volt
 Már a győzelem;
 Lanton ujj még nem szökellt oly
 Könnyen – hát, a »szerelem«
 Hangján rezgő gyöngé szál
 Szétpattant... örökre már!

XVII

Ezt egy tücsök észrevette,
 S ott, hol hűja volt
 Lantomnak, leszállt peregve:
 »Sze... re... lem...!« – mint ha a zord,
 Búgó basszuspont nyomán
 Szoprán feloldást kívánsz...”

XVIII

De ön nem zenész! S mi célból
 Szórjak gyöngyöt egy –
 „Költő” elé...? Látja, mégoly
 Apró lány is sokra megy
 „Szerelmével”, ha a dal
 Elfullad... és csendbe hal.

SZABÓ SZILÁRD fordításai